

GYÜMÖLCSSZÁLLÍTMÁNYOK AZ ÉJSZAKÁBAN

TOLNAI OTTÓ

CERUZÁVAL ÍRT VERS

Ma (dátum) ennyi meg ennyi óraker
Ha eléd csúsztatom a versféleséget
Azért mégis csak bolond nagy dolognak
Kellene történni véled
Függetlenül attól hogy
Ceruzával íródott
És még egyszerűbb is lehetne

X-szel jelölném azt a pontot
Aminek ezt a bolond nagy dolgot
Kellene kíváltania barátom.

ÖRJÁS ÁLLATOK

Cigaretta dőznimon
Egykor orvosos doboz lehetett
Cseh papirosba csavarok
A hegyoldalban kaptam egy velazquezes figurától
Nádszipkám is pontosan a csomónál lemetszve
Bugylibicskám
Rovignóban kaptam amikor jelentéktelenebbnél
Jelentéktelenebb ajándékokkal leptük meg egymást
Zsebkendővel jeggyűrűvel könyvvel
Tintakék olasz nyakkendőmön
Kis *jugokoža* kalendáriumomon
Ezer év múlva meglehet
Örjás állatok nyomait vélik majd
Felfedezni az emberek
És úgyszintén zakóm ételmaradék-foltjait is
Valami szörnyű tarajos interkontinentális nemiszervű
Állat nyomaként hordozzák gipszbe öntve ide-oda
A múzeumok miópás custosai

Szakállamat meg két szénhegy közé
Préseit lankás
Arannyal csorgatott páfránytengerének vélik

Ezer év múlva meglehet

EBÉD UTÁN

Egyik kezemben a sarló alakú ezüstkefével
Másikban a nehéz morzsástállal
Az asztalhoz lépek
Zavartan mutatom szerszámaimat
Az emberek megértően mosolyognak
És a terítőre dobják
Véres hegyű fogvájóikat

GYÜMÖLCSSZÁLLÍTMÁNYOK AZ ÉJSZAKÁBAN

Éjfélt után feljededek
Mintha felszaladt volna a lázam izzadok
Lerázom számba teszem a kis lázmérőt
És kiállok így meztelen a balkonra

Hatalmas sötét teherautók
Cirádáik elől-hátul felcsavarva
A gyümölcsszállítmányok
Hamvas bőrükön hammat

Az intenzív gyümölcscillat ébreszthetett fel
Ma talán végre valami jeges húsú
Új gyümölcs is érkezhettek
Amiben mint egy prizmaiban
Átrendeződik hiányos fogsorunk

Ismét lerázom a hőmérőt
A pohárba háromszívesbe teszem
És mellette a rádión cédulát hagyok

„Reggel én megyek piacra”

EMBRIONÁLIS PÓZBAN

Ma a fürdőkádban
Tenyeremen vizsgálva csalánillatú szennyemet
Már megint bőrt váltottam
A tisztavirágtól tanultam
Most foltos vagyok mint egy ejtőernyős
Csigaház-köldököm végre jól kimostam
Megijedtem
Többé talán már nem is fogok arra
A magas sziklák között utazni vonattal
Máskor legalább évente jártam
A fehér kőzet verejtékező
Kék erezete alatt vacogva

Tényleg barátom szörnyű lenne
Többé már nem utazni arra vonattal

Kisujjammal még mindig köldökomban
Embrionális pózban
A víz alá merültem

Bőrfoszlányok sperma
Végén sörtével acélszórspirál

Ú J A B B A N

Papírnyomatékom a 10 dekagrammos rézkörte
Piruláim

Az asszony kígyó-karkötője
A hosszú fülű singapore-i Buddha
És egy tüskés gesztenyéből főzött törlogumi
Igen és egy törlogumi
Ugyanis újabban néha
Kedvem kerekedik
Egy-egy írásjelet törölni

Azelőtt szivarom parázsával
Egettem hibáim

E L S Ő N E K

Mert ha netalán nem tudnátok
Ott a bolondkocsi mögött
Én hasogattam szét elsőnek
Pörge kis vizes bárdommal
A törökméz hegyeket

E Z Ū S T N Y Í L Á S

Szarvasagancsból fűrészelték
Télikabátom gombjait

A nagy kendermagos állat díszét
Éppen furkálni kezdhetette a szű

És nekem nagyon fontos
Hogy ezt mindenki tudja
Nem tudom miért
De legtöbbször csak azért maradok
Az utcákon még a legnagyobb hófúvásban is
Hogy mindenki alaposan szemügyre vehesse
Hasamon e zománcos fenékű agancstájakat

Egyedül csak azon tűnődöm
Véletlenül nem női gombok-e

Mert akkor én is hasonlóan jántam
Mint az a perfekt eszperantó
Aki halott felesége sárga
Télikabátjában mászkál
És tonkának szűk ezüstnyílásán önti magába
A napi alkoholadagot

MINT A GYEREKEK

Mint ahogy a piros rongyot nyelt békáknak
Szalmaszálat dugnak a fenekükbe a gyerekek és

Fújják

Fújják

Valahogy úgy fújtam fel én is a nyelvemet

Plotty

Plotty

Ismét kiugrottam talpam alól

Beállt kórusába

Am ha feljön a hold

Mi költők

A mákk kemény kalapjával

A tücskök kutyák békák szamarak

Nagyobb összeállításában inkább

A palapuha galambhangokat szólaltatjuk

ÉJ

Napnak véelve a napraforgót

A róka mind kicsépelte fekete magját

ESŐ

A szakadékok most megtelnek

Majd mélyebbre hasadnak

De pisztráng nem ólálkodik

Szépen szeplősen

És bakelitcsülkű vadak sem

Ugranak ilyenkor át elvékonyodva

Mint máskor a tú fokán

Valahol messze rejtőznek

Fejükön kés formájú gyümölcsök nőttek

A szakadékok most megtelnek

Mind mélyebbre

Majd kettéhasadnak

VIRÁG-TÉR

Arra a kis agrámi térre emlékezem

Ahol télen nagy hóviharban

Üvegkalitkában árulták

A szegfűt

És már korán gyertyát gyújtottak

Arra a kis térre
Ahol annyit ácsorogtam hiába

Senki sem dobott pénzt puha kalapomba
Amit különben szememre húzva viseltem

Arra a kis agrámi térre emlékezem
Ahol mint egy némafilmen
Kapkodva futkározva
Vásárolták a virágot az emberek

LASSAN HÚZZÁK FEDÉL ALÁ SZÁRNYUKAT

Esténként fekete rovarok repülnek be
Az ablakon papírajaimra
Lassan nehezen húzzák fekete fedél alá
Sárgahártyás szárnyukat
És ugyanolyan nehezen bontják
Ha ceruzám feléjük közeledik
Sokszor úgy kell félretaszítanom őket
Vagy beljebb kezdeni a sort

Valaki azt mondta
Még sosem látott ilyen lusta rovarokat

Szemük fekete sejtrendszerét bombázom
Apró-cseprő tárgyaimmal
Míg sakktáblává nem hullik elém

Odaát
Állát mint egy gyümölcsöt
Szépenvált tenyerére helyezve
Ő ül

O

Ha majd az orvosok
Egész a torkodig felvágják hasad
És csöpp pergamenfejű
Albérlőd elhagy
Megkeményedik lábszárában a csont
De az sem lesz baj ha apja
Nevének kezdőbetűjét veszik fel
Mint egy kis gatyát a lábak
Kivezetem az útra
És az egyik eperfa tövében
Mután szűcsgombával jelet rajzolok homlokára
Megadom a víz-irányt
Valamint a csillagot

GOLFPÁLYÁT NYÍRTAM

Babakocsira emlékeztető masinámmal
Míg az elvtársak új botjaikat
Ásítózva egymás hátán próbálgatták
Golfpályát nyírtam

Úgyesen kerülgettem a fagyos gyantájú
Marha nagy tobozokat

Lent már vízre ütötték a napot
Mint egy tojást

És hálistennek egyáltalán
Nem lett létrás

Angyalt nyírhat így a fenti fodrász

TENGERICSIKÓ

Most már függetlenül mindentől
Még a sómarta zsalugáterek mögött is
Nevetgélünk muszáj
Bolondozva kell császkálnunk
Szanaszét a világon

Télen meleg
Nyáron hideg országokban

S legfeljebb csak messze kint sírhatunk
Mint a halászok
Akkor búcsúzáskor nagy vörös tenyerükön
Csöpp tengericsikót adnak
A szeplős kis szeplőteleneknek

Ceterum censeo Carthaginem esse delendam

A TENGER

De most végképpen hagyja
Békén ezt a vacak vizet versem
Elégszer próbáltam hozzáadni
A legeslegnagyobbhoz
Mert máskor így valahogy kezdtem volna

A végtelen víz pontosan felezi pupillád

KÖRÉNK IS KÖRT RAJZOLTAK A VÍZEN

Azon a kis szigeten szerettünk volna élni
Egyszóval messze az emberektől
Már ahogy az lenni szokott.

Ő rajzolni tanította volna a gyerekeket
Annál is inkább mivel már volt is némi adottságuk
Szabályos köröket tudtak rajzolni maguk köré a vízen

Én meg hosszú évekig vártam volna
A nehéz bortól
Fátyolos szemekkel
Ébenfogakkal
Sókristálypagodákkal dobhártyámon
Orromban a szamárastállók bűzével
Egy-egy érdekesebb sort

Am a gyerekek körénk is kört rajzoltak a vízen

A FUTAKI ÚT PLATÁNJAIRA

+

Gipszes zsákból
Színpadunkra gyúrtuk így az oszlopokat
Hogy a király felvonulása után
Mi sapkáinkat dobáljuk
Még álmunkban is éljenzünk
Könnyen félretelhatjuk őket
És felhőpintjük a kupákban
Maradt nedűt

+

Az a fakir típus ott
Farzsebében pikulájával
Kettéfűrészesli kővér kígyóját
A hulló sárga porvére
Puhán takarja szandálját

+

Termésüket az aszfaltra verték a madarak
Dús fű nőtt
Kétoldalt gázlómadarak tátogtak
Letoltuk nadrágunkat
Fejest a fű közötti kék aszfaltba
Nevetve lubickoltunk segítségért kiáltottunk
Majd amikor lustán a hullók is
Közénk dőltek
A házak meg mint nagy hajók rendeződtek
Utánunk libasorba
A tenger felé vettük utunkat

+

Valami csodálatosan borzasztó
Trópusi betegségeken eshettek át
Egykor az őshazában

Mert az órák közötti szünetekben
A klottkötényes kislányok
Hozzájuk dörzsölték libabőrös
Labdányi farukat

+

No de hát különben is
Professzionális feladatomban lett volna
Versbe foglalni e platánokat
Ahogy szimpatikusan
A cellulózgyárok segítségével totyogtak

M A R A D - E

Marad-e majd egy kis csigaház
Lila labirintussal
Puha testünknek
Mert hát csorba szarvunkra
Almát szűrhetnánk
És majd lassan közeledhetnénk
Mint egy csiga
Csillogó nyálkás utat mutatva
Az ébredőknek

P I E T A

Weöres Sándornak

Égre feszített két stewardess

Pipaszár lábaim verstenger mossá
Hal vezérli halálhoz

Lyukashúszfilléres-felhőn lesem a világot

P A S Z T E R N Á K

Csónak-mellkas feszült kék félgömbnek
Üvegcsőcsontozat pattant
Az orgonában jelentéktelen gyári hiba volt

Sárga főleg zöld nyaka körül kis vörös

Kalaptűgyöngyszeme keresztben
Magába szűrt

A hangyák több irányból indultak
Sav spriccelte a hírt
„Jégvirágkarc a napon”
„Lepottyant”

Sarummal kezemben a piacra futottam
Gyümölcs virág
Bajszos halak zománczatlan cserép

Mint egy kis drótfülű naftalinhasábot
A fűbe
Vigyázva engedtem melléd versemet

KAVAFISZ ÉS RIMBAUD

Később biztos hallottad
Ő is járt városodban
Igaz már aranyövvvel a derekán
És biztos el is robogott melletted
Éppen csak megsértve nehéz sárga szárnyadon
Egy fekete kört
Ahogy estefelé a meleg fal mellé lapulva
Motyogva osontál

KIK EZEK A SZÉP KARCSÚ GYEREKEK

akitől nyugodtan újrakezdhetik az egészséget?
Mindegy hanyadszor,
fogalmuk sincs mi is kezdődhetett.
Pedig kár,
újraindításaitok zseniálisak.
Jó magam is szeretem emelvényeitek fenyőillatát,
fent körül az esőcsatornák sok mocskos galambját.
Beszédeteket hallgatva szép kis tereinken
sokszor elsírtam magam, habár könnyzacskóm,
akár nemiszervem már régóta csak port fúj mint
a mérges gombák
És állítólagos jóhiszeműségeitekről sem igen tudják mi az.
Mégcsak unintelligens figuráknak sem tartanak benneteket.
Szóval tőlük valóban nyugodtan ismét újrakezdhetitek az egészséget.
És talán még magyarázkodni sem lenne muszáj.

Hiszen hármasu gró alkat mind,
átlátszó nagy füleikkel mint a nyírfák,
milközben farkuk a trapézra csavarják,
ők tán látják kék sátorunk szellőztetőlyukját.
De nem kíváncsoznak tintába fulladt csillagok közé csak
ide-oda
ide-oda

Megnyugtató e hintázás.
Grafitkörmeikkel lúdtalpunk vakarják.

Magukat mint egy lágy görög szobrot
pattanás heg nélkül
mirólunk mintázták.
Csak derékban találták megnyújtani a kópiát,
innen a hermafrodita vonás.

Nekünk tetszik ez a kis túlzás,
a hintázás vájt gyomruk. Jól jött,
hogy minket is összekevertek veletek,
akár asszonyainkat.

Ó nagy szükségünk van ezekre a gumilábtörlőitekre karcolt
szép karcsú gyerekekre.

Kik ezek a szép karcsú gyerekek?
Egérutunk ők!

Hármasugró alkat mind.
Átlátszó nagy füleikkel mint a nyírfák,
miközben farkuk a trapézra csavarják...

Szerelmesek vagyunk lágy kópiánkba,
az ide-oda lengő piétába.
Valahogy tisztábbak fogalmaik.
Gömbök,
vízkörök,
fekete selyemfonál,
amivel a szívet varrják,
a nemiszervet herélés után.

Kik ezek a szép tőlünk jóval szenttelenebb karcsú
gyerekek akikkel maholnap magatokra hagyunk benneteket?

ELHAGYOTT MÁRVÁNYBÁNYA FALÁRA

Mint a maják
Teljesen ismeretlen vagy
Nem is létező ok miatt
Elhagyni
Elhagyni ezeket az égig érő csillogó
Fehér falakat
Rozsdás zsiráfokra emlékeztető
Emelődarukat hagyva szanaszét

Vasfogaik között sastojasok

Itt hagyni csak úgy ezeket a mammutkockákat
Amikkel talán ilyen üres órán
Lótusz-ülésben maga a megváltó pilkáz

Ezt tanulni ereszkedem le
Le a rozsdás zsiráfok nyakán
Fél kézzel sastoját ütve pofámba

Szerencsére itt van egy hajításnyira
Kihalt városkánktól
Nem messze a víztől
A fácánosan innen

A horpadt hangárok mögött
Az olajbogyónál

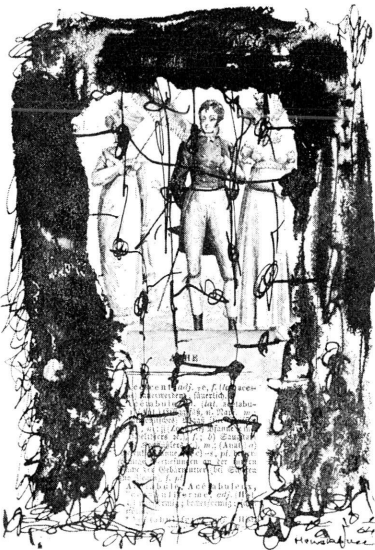
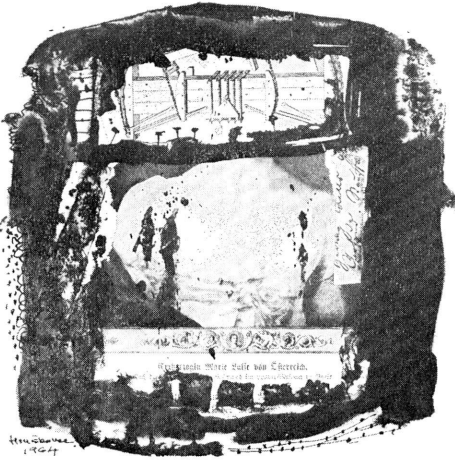
„Hová mész már megint”
„A bányába”
„Legalább vinnéd a puskád”

Ezt tanulni

Persze van amikor egyúttal
Nagydolgom is végzem
Ha ugyan már a sasfészekben nem teszem
Közben válogatott prasnyaságokat
Firkálva az egekig érő
Csillogó hófehér falakra

Tehát mint a maják
Nagy dolgokat hagyni ott

„Hol voltál”
„A bányában”
„Ez már mégis csak pimaszság
Latrinát csinálni a márványbányából”
„Ez kétségtelenül pimaszság
De ott legalább nem húzódnak
Az ember bőré alá
Vércseppszemű kis bogárkák”

TOMISLAV HRUŠKOVEC

„Collage I, II, III, IV” — 1966